



## TALE

11. september 2015

### Samrådstale til besvarelse af spørgsmål M-O vedr. dimittenders ret til dagpenge

J.nr. 2015-3688

AMY/sfn  
CAP/ndj/mbla

---

#### **Samrådsspørgsmål M**

Vil ministeren redegøre for sin holdning til reglerne for dimittenders dagpenge-  
ret, herunder om ministeren er enig med Center for Klager om Arbejdsløsheds-  
forsikring (CKA), der har ændret fortolkningen af bekendtgørelse nr. 633 af 12.  
juni 2012 om beskæftigelseskrav for lønmodtagere og dagpengeperiode og ca.  
30 års praksis, således at tre semestre ikke længere giver adgang til dagpenge-  
ret, med mindre de sammenlagt er af 18 mdrs. varighed?

#### **Samrådsspørgsmål N**

Vil ministeren redegøre for sin kompetence til at fastlægge, hvad reglerne er  
vedrørende dimittenders dagpengeret? Hvilke skridt vil ministeren tage for at  
bringe overensstemmelse mellem bekendtgørelsens ordlyd og praksis?

#### **Samrådsspørgsmål O**

Er ministeren enig i, at CKA's og Ankestyrelsens ændringer af fortolkningen  
medfører, at studerende har tegnet medlemskab af en a-kasse under falske for-  
udsætninger, idet de ikke opnår dagpengeret, i stedet skal betale kontingent til-  
bage? Hvad vil ministeren gøre for at rette op på dette?

### *Samlet besvarelse af de tre spørgsmål*

- Jeg skal starte med at oplyse udvalget om, at de tre sam-  
rådsspørgsmål alle handler om dimittenders ret til dag-  
penge og fortolkningen af det såkaldte 18 måneders krav.
- Jeg opfatter det sådan, at de tre spørgsmål skal forstås i  
sammenhæng med hinanden, og jeg vil derfor give udval-  
get en samlet besvarelse af spørgsmålene.

### *Klageinstanserne fastsætter praksis*

[Samrådsspørgsmål N]

- Jeg vil indledningsvis gerne slå fast, hvordan regelgrund-  
laget og klagestrukturen på dagpengeområdet er lagt an.

- Udgangspunktet for dagpengeområdet er arbejdsløshedsforsikringsloven. Derudover findes der en række bekendtgørelser, som er udstedt med bemyndigelser i loven.
- Det er a-kasserne, der træffer afgørelser som 1. instans på dagpengeområdet efter det samlede regelsæt.
- Hvis et medlem af en a-kasse ønsker at klage over en afgørelse, følger det af arbejdsløshedsforsikringsloven, at klagen behandles af Center for Arbejdsløshedsforsikring – også kaldet CKA – der hører under Beskæftigelsesministeriet.
- Hvis medlemmet er utilfreds med CKAs afgørelse, kan denne herefter ankes til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.
- Det er altså disse to klageinstanser, som har til opgave at fortolke de regler, som vi som politikere beslutter. Det er derfor også kun dem, som kan fastsætte praksis på området i forhold til gældende regler.
- Hvis de kompetente klageinstanser fortolker dagpenge-reglerne på en bestemt måde – så skal a-kasserne administrere dagpengereglerne på samme måde.
- Som minister kan jeg ikke pålægge CKA eller Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg at ændre praksis eller at fortolke reglerne på en bestemt måde.
- Det er vigtigt for mig at understrege, at det er sådan systemet fungerer, og det hverken kan eller vil jeg lave om på.

- Det betyder også, at jeg heller ikke kan bede styrelsen om at sende en bekræftelse til a-kasserne for at diktere et andet fortolkningsresultat.
- Regler fastsættes ene og alene i regelsættet. Og en vejledning er et udtryk for, hvordan reglerne bliver fortolket i klagesystemet.

### *Ministerens kompetence til at ændre reglerne*

[Samrådsspørgsmål N]

- Derfor er den eneste mulighed, hvis vi som politikere vil ændre en bestemt praksis, at vi ændrer reglerne. Det gælder uanset, om vi er uenige med klageinstansernes fortolkning af reglerne eller synes, at fortolkningen ikke svarer til intentionen med reglerne.
- Regler fastsat i loven kan alene ændres ved lovændring og kræver således tiltrædelse af et flertal i Folketinget.
- Regler fastsat på bekendtgørelsesniveau efter bemyndigelse i loven kan ændres af ministeren.
- Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har for nylig rejst tvivl om, hvorvidt der overhovedet var hjemmel til at fastsætte nærmere regler om uddannelsens varighed på bekendtgørelsesniveau – som det skete i 1988 – og dermed om reglerne nu kan ændres ved bekendtgørelsesændring.
- På den baggrund mener jeg, at hvis reglerne på et tidspunkt skal laves om, skal det ske ved en lovændring, så der ikke igen kan rejses tvivl om regelgrundlaget og opstå forskellig praksis.

### *Kontingentfritagelse*

[Samrådsspørgsmål O]

- Der er blevet spurgt ind til reglerne om kontingentfritagelse.
- Efter gældende regler kan man som medlem af en a-kasse blive fritaget for at betale kontingent under uddannelse. Det er blandt andet en betingelse, at uddannelsen har en varighed af mindst 18 måneder.
- Hvis uddannelsen viser sig at være kortere end 18 måneder, og man dermed ikke lever op til betingelserne for kontingentfritagelse, skal man efterbetale kontingentet.
- Betaler man ikke, bliver man slettet som medlem af a-kassen med tilbagevirkende kraft. Det betyder, at man alligevel ikke har været medlem af a-kassen i den periode, inden for hvilken man i første omgang var kontingentfritaget.
- Det er altid ærgerligt at blive stillet noget i udsigt, som man ikke får – såvel kontingentfritagelse som dimittenddagpenge.
- For mig er dette et eksempel på, at det er vigtigt, at vi har klare regler og gennemsigtig praksis. Det synes jeg er en vigtig pointe – også for en kommende dagpengereform.

### *Ministerens holdning til dimittendreglerne*

[Samrådsspørgsmål M]

- Der spørges til min holdning til dimittendreglerne.
- Jeg vil her – nok ikke overraskende, men muligvis skuffende for dele af udvalget – understrege, at jeg fortsat mener, hvad jeg tidligere har oplyst udvalget skriftligt.

- Der er – som alle ved – kun ganske kort tid til, at dagpengekommisionen skal aflevere sin rapport med anbefalinger til et nyt dagpengesystem. Det sker den 19. oktober – altså om lidt mindre end en måned.
- En del af kommissionens arbejde har været at belyse fordele og ulemper ved at udvide eller indsnævre forsikringselementerne i dagpengesystemet. Det betyder også, at kommissionen skal kigge på mulighederne for dagpenge på dimittendvilkår.
- Jeg mener, at vi – når kommissionens rapport er færdig – skal se på hele dagpengeområdet samlet. Derfor har jeg også den opfattelse, at vi må afvente rapporten før stillingtagen til en eventuel ændring af reglerne.